

LİMİTED ŞİRKETLERDE GENEL KURUL TOPLANTISINA ÇAĞRI USULÜ VE ÇAĞRI YAPMAYA YETKİLİ OLANLAR

Av. Kardelen BAHADIR

Kural olarak, limited şirketlerde, genel kurulun toplantıya çağrılma şeklinin şirket sözleşmesinde düzenlenmesi ve bununla birlikte Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yapılacak bir ilanla şirket sözleşmesinde belirtilen şekilde toplantıya çağrılması gerekmektedir. Ayrıca genel kurulun, toplantı gününden en az on beş gün önce toplantıya çağrılması gerekmektedir. Bu sürenin, şirket sözleşmesinde yer verilecek özel bir düzenleme ile uzatılması veya on güne kadar kısaltılması mümkündür. Buna ek olarak, genel kurul toplantısının günü, toplantı gündemi ve ilanın yayınlanacağı gazete, ortaklara iadeli taahhütlü mektup ile bildirilmelidir. İadeli taahhütlü mektubun ortağın pay defterinde yer alan ve ortak tarafından bildirilen adrese gönderilmesi gerekmektedir. Uyuşmazlık çıkması halinde, ortakların iadeli taahhütlü mektup ile genel kurul toplantısına davet edildiğinin ispatlanması gerekmektedir¹. Bu kural, her pay sahibinin genel kurul toplantısından haberdar olabilmesi ve pay sahipliğinden kaynaklanan haklarını kullanabilmesi ve bu sayede genel kurul toplantısından uzak tutulmalarının önlenmesi amacıyla düzenlendiğinden esas itibarıyla kamu düzenine ilişkin kesin ve emredici bir düzenleme olduğunun kabulü gerekmektedir². Limited şirketin internet sitesi açma yükümlülüğü olması halinde çağrının ayrıca ortaklığın internet sayfasında yayımlanması gerekmektedir. Genel kurulun toplantıya çağrılmasına ilişkin ilanda; toplantı günü, toplantı saati, toplantı gündemi, gündemde sözleşme değişikliği olması halinde değiştirilen maddelerin eski ve yeni hali, toplantıya çağrının kim tarafından yapıldığı, finansal tablolar, konsolide finansal tablolar, faaliyet raporu, denetleme raporları ve kâr dağıtım önerisinin genel kurul toplantısından en az on beş gün önce, şirketin merkez ve şubelerinde pay sahiplerinin incelemesine hazır bulundurulacağı ve genel kurul toplantısına vekil aracılığı ile katılacak olanlar için vekaletname örneğine yer verilir.

Şirket ortaklarının itiraz etmemesi ve tamamının toplantıya katılması halinde toplantının çağrısız gerçekleştirilmesi de mümkündür. Genel kurulun çağrısız yapılması hali hariç olmak üzere limited şirket ortaklarının ilgili kanun hükümlerine uygun olarak genel kurul toplantısına çağrılmaması halinde alınan genel kurul kararı yok hükmündedir³. Öyle ki, genel kurul toplantısına çağrı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile şirketin internet sitesinde yapılmadıkça ve pay sahiplerine iadeli taahhütlü çağrı mektupları gönderilmiş olmadıkça ortada bir çağrının varlığından bahsetmek mümkün olmadığından böyle bir çağrı üzerine yapılan genel kurulda alınan kararlar yoklukla maluldür⁴. Diğer yandan genel kurul toplantısına çağrının usulsüz yapılması halinde ise genel kurul kararının iptalinin talep edilmesi gündeme gelecektir. İşbu hususa ilişkin Yargıtay'ın 2019 tarihli güncel bir kararında da belirtildiği üzere genel kurul toplantısına çağrının usulüne uygun yapılmadığı ve bu aykırılığın genel kurulda karar alınmasına etki ettiği iddiası genel kurul kararının iptali davasında ileri sürülebilecektir⁵.

¹ Oruç Hami Şener, Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku, 549. Sayfa

² Erdoğan Moroğlu, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 93. sayfa

³ Şener, Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku, 2017, 606. Sayfa

⁴ Moroğlu, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 2014, 94. sayfa

⁵ Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2017/4590 E., 2019/3495 K. sayılı ve 07.05.2019 tarihli kararı

Yargıtay'ın 2016 tarihli bir kararında da genel kurul toplantısına çağrının usulüne uygun yapılmaması durumunun genel kurul toplantısında alınan kararların yoklukla malul olmasına veya iptal edilmesine tek başına yol açmayacağı, bunun için genel kurul toplantısında alınan kararların kanuna, ana sözleşmeye veya iyiniyet kurallarına aykırılık göstermesi gerektiği belirtilmiştir⁶.

Genel kurulu toplantısının çağrılı yapılacak olması halinde genel kurulun aşağıdaki kişiler tarafından toplantıya çağrılması gerekmektedir.

i. Müdürler

Limited şirketlerde kural olarak genel kurulu toplantıya çağırma yetkisi müdürlere aittir. Müdürlerin çağrı yetkisini üçüncü kişilere devretmesi mümkün değildir. Limited şirkette birden fazla müdür olması halinde müdürlerin çağrıyı müdürler kurulu kararı ile yapması gerekmektedir. Müdürler kurulunun genel kurulu toplantıya çağıramaya yönelik karar alamaması halinde veya şirkette tek müdür olması halinde bu müdürün genel kurula çağrı yapmaktan kaçınması halinde, müdürlerden birinin veya ortaklardan birinin mahkemeye başvurması mümkündür. Böyle bir durumda mahkeme tarafından şirkete kayyım atanması gündeme gelebilecektir. Ayrıca müdürlerin genel kurul toplantısına çağrı yapmamaları nedeniyle ortaya çıkan zararlardan dolayı müdürler sorumlu olacaktır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda ("TTK") müdürlerin toplantıya çağrılması bakımından herhangi bir şekil şartı öngörülmemiştir. Bu nedenle müdürlerin herhangi bir yazılı şekilde müdürler kurulu toplantısına çağrılması mümkündür. Dikkat edilmesi gereken husus tüm müdürler kurulu üyelerinin müdürler kurulu toplantısına çağrıdan haberdar olması gerektiğidir. Müdürler kurulu toplantısı bakımından kanun koyucu herhangi bir yetersayıyı öngörmemişse de TTK'nın 624. maddesi ile müdürler kurulu toplantısında alınacak kararlar bakımından karar yeter sayısı düzenlenmiştir. İlgili hüküm uyarınca verilen oyların çoğunluğu ile karar alınır. TTK'nın 624/3. maddesinde düzenlendiği üzere ise oyların eşitliği halinde ise müdürler kurulu başkanının oyu üstün sayılır.

TTK'nın 617/1. maddesi uyarınca genel kurulu toplantıya çağrı yetkisi müdürlere tanınmışsa da TTK'nın 624/2. maddesi uyarınca başkan olan müdürün genel kurulun toplantıya çağrılması ve genel kurul toplantılarının yürütülmesi konusunda tüm açıklamaları ve ilanları yapmaya yetkili olduğu düzenlenmiştir⁷. Doktrinde de belirtildiği üzere TTK'nın 624/2. maddesinde yer alan düzenleme uyarınca başkan olan müdür, genel kurulu toplantıya çağırma, toplantıları yürütmek, şirket genel kurulu ve şirket sözleşmesinde aksi düzenlenmedikçe şirkete ilişkin açıklama ve ilan yapmak konusunda yetkili kılınmıştır⁸. Doktrinde yer alan başkaca bir görüşe göre ise; müdürler kurulunun birden fazla kişiden oluşması halinde genel kurulu toplantıya çağırma yetkisinin müdürler kurulu başkanına ait olduğu ancak bunun için müdürler kurulunun, başkan olan müdürün genel kurulu toplantıya çağırabileceği yönünde karar alması gerektiği ve bu kararın (aksi ortaklık sözleşmesinde düzenlenmemiş ise) verilen oyların çoğunluğu ile

⁶ Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2015/9911 E., 2016/4747 K. sayılı ve 27.04.2016 tarihli kararı

⁷ Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Şerhi, 2014, 2. cilt, 2296. Sayfa,

Soner Altaş, Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Şirketler, 2015, 125. Sayfa

⁸ Abuzer Kendigelen, Yeni Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 2016, 538. Sayfa

alınabileceği belirtilmiştir⁹. İşbu hususa ilişkin olarak verilen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi'nin 2018/180 E. ve 2018/999 K. sayılı kararı ve 04.10.2018 tarihli kararında; “6102 TTK'nın 617. maddesi uyarınca, limited şirket genel kurulunu toplantıya çağırma yetkisi müdürlere verilmiştir. 6102 TTK'nın 624. maddesi uyarınca, şirketin birden fazla müdürünün bulunması halinde, bunlardan biri şirketin ortağı olup olmadığına bakılmaksızın, genel kurul tarafından müdürler kurulu başkanı olarak atanır. **Başkan olan müdür veya tek müdürün bulunması halinde bu kişi, genel kurulun toplantıya çağırılması ve genel kurul toplantılarının yürütülmesinde olduğu gibi, genel kurul başka yönde bir karar almadığı ya da şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme öngörülmediği takdirde, tüm açıklama ve ilanları da yapmaya yetkilidir.** Birden fazla müdürün varlığı halinde bunlar çoğunlukla karar alırlar. Eşitlik halinde başkanın oyu üstün sayılır.” kararı verilmiş ve limited şirket müdürler kurulu başkanının bu yetkileri kullanabilmesi için müdürler kurulu tarafından bu yönde bir karar alınması gerektiğinden bahsedilmemiştir.

ii. Azlık

Esas sermayenin onda birini temsil eden pay sahipleri diğer bir anlatımla azlık hakkı sahipleri limited şirket müdürlerinden genel kurulun toplantıya çağırılmasını talep edebilecektir. Yukarıda belirttiğimiz pay oranı tek bir pay sahibine ait olabileceği gibi birden fazla pay sahibine de ait olabilecektir. Ayrıca belirtmek gerekir ki şirket sözleşmesinde genel kurul toplantısına çağrı hakkının daha düşük bir oranda paya sahip olan ortaklara tanınması da söz konusu olabilecektir. Azlık pay sahipleri genel kurul toplantısına çağrı taleplerini yazılı olarak iletirken, toplantı yapılmasını gerektiren sebepleri ve toplantının gündemini de müdürlere iletmelidirler. Müdürler bu talebi yedi iş günü içinde cevaplandırmalıdır. Yedi iş günü içinde toplantı talebi reddedildiği takdirde veya bu süre içerisinde cevap verilmediği takdirde azlık hakkı sahipleri şirketin merkezinin bulunduğu yer mahkemesine başvurarak genel kurul toplantısına çağrı yapılmasını talep edebilecektir. Böyle bir durumda mahkeme tarafından şirkete kayyım atanması söz konusu olabilecektir. Atanacak kayyım genel kurul toplantı gündemini düzenlemek ve genel kurul toplantısına çağrı yapmakla görevlendirilecektir. Müdürler, azlık hakkı sahiplerinin genel kurul toplantısına çağrı taleplerini yedi iş günü içinde kabul ettikleri takdirde ise çağrı, genel kurul en geç kırk beş gün içinde toplanacak şekilde yapılmalıdır. Genel kurul belirtilen süre içerisinde toplanmadığı takdirde toplantıya çağrı yetkisi azlık hakkı sahiplerine geçecektir. Yargıtay'ın 2014 tarihli bir kararında belirtildiği üzere, mahkeme tarafından uyuşmazlığa konu şirketin genel kurul toplantısının yapılabilmesi adına atanan kayyım genel kurul toplantı tarihini ilan etmiş olsa da şirketin mevcut yönetim kurulu tarafından yapılan çağrı üzerine genel kurulun daha erken bir tarihte toplanmasının genel kurul toplantısının geçerliliğine etki etmeyeceğine karar verilmiştir¹⁰. Öyle ki, mahkeme tarafından atanan kayyım yalnızca genel kurulun toplantıya çağrılabilmesi adına atananmış olup işbu kayyımın temsil veya yönetim kayyımı olarak atanmadığı dikkate alındığında şirket müdürlerinin genel kurulu toplantıya çağırma yetkileri ortadan kalkmamıştır¹¹.

⁹ Şener, Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku, 533. Sayfa ve 670. Sayfa

¹⁰ Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2014/12983 E., 2014/20169 K. sayılı ve 22.12.2014 tarihli kararı

¹¹ Şener, Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku, 2017, 534. Sayfa

iii. Ortaklar

Limited şirket müdürlerinin birden fazla kişiden oluşması halinde müdürlerin devamlı olarak toplanamaması veya toplantı yetersayısının oluşmaması veya mevcut olmaması durumunda şirket ortaklarının mahkemeden genel kurulun toplantıya çağrılmasını talep etme imkânı bulunmaktadır.

iv. Tasfiye Memuru

Limited şirketin tasfiyesi halinde, tasfiye memurlarının görevleri kapsamında genel kurulu toplantıya çağrılmaları mümkündür. Ancak görev alanları dışında kalan konular bakımından tasfiye memurlarının genel kurulu toplantıya çağırma yetkisi bulunmamaktadır.